

KAKO ODGOJITI DJECU U OVOM VREMENU VELIKIH IZAZOVA

O

Jedna od velikih blagodati Uzvišenog Allaha prema nama je blagodat djece. Ova blagodat je veliki emanet i velika odgovornost, a ljepota potomstva neće biti potpuna osim uz vjeru i lijep odgoj. Odgoj djece je domen u kojem dolazi do izražaja uloga majke. Ovo je jedan od najbitnijih domena na koji treba da se pazi i gdje roditelji treba da osjete da su u pokornosti Uzvišenom Allahu kada odgajaju djecu. Svaki put kada ih odgajaju, kada troše imetak na njih, kada ostaju budni do kasno u noći zbog njih, kada ih nadgledaju i podučavaju, pa čak i kada izmame osmjech na njihova lica, sve se to ubraja u pokornost Allahu. Zato je potrebno imati iskrenu odluku u svim stvarima vezanim za odgajanje djece, kako bi roditelji postigli nagradu kod Allaha za sav uloženi trud u odgoju djece.

Odlike djece:

Ove odlike mora znati svako ko želi da odgaja djecu na ispravan način, a od tih odlika su:

1. Prenosivost, to jest, dijete je bijeli papir na koji možeš da preneseš bilo kakvu instrukciju ili da popraviš bilo kakvu devijaciju.
2. Individualnost i sebičnost, to jest, dijete misli da je sve njegovo, a uloga vaspitača je da ga izbavi iz toga sve dok ne bude naučilo da poštuje druge.
3. Dijete ima potrebe koje moraju da se ispune, a to su:
 - a) Lubav, sigurnost i roditeljska pažnja,

b) Cijeniti ga i jačati mu samopouzdanje, jer ako mu se ne bude davalo samopouzdanje, onda će sebe izgraditi u nesigurnu osobu.

c) Prijateljstvo, jer mora imati prijatelja, ali mu treba omogućiti da izabere dobrog prijatelja.

Kako će žena da odgoji svoju djecu?

Svaki metod koji može da posluži u odgajanju djece, vraća se na sledeće metode:

1. Ponavljanje, a ovaj metod se zasniva na opštim stvarima i nije mnogo uspješan.
2. Savjetovanje ili zastrašivanje i podsticanje, što je bolji metod od ovog prethodnog.
3. Primjedba i oponašanje, a ovo je najbitniji i najopasniji metod. U ovome se ogleda uloga uzora kojeg je uzeo za primjer u svom životu i koji je izvršio uticaj na ponašanje u kući.

Neka odgojna sredstva:

- Upućivanje dove za njih, a ne upućivanje dove protiv njih. To znači da, ako su djeca dobra, dovi za njih da ih Allah učvrsti na dobru, a ako su loša, dovi za njih da ih Allah uputi.
- Usađivanje imana i ispravnog vjerovanja kod djece, kao što je izgovaranje šehadeta i razvijanje ljubavi prema Uzvišenom Allahu.
- Usađivanje pohvalnih vrijednosti i plemenitog odgoja u njihove duše.
- Odvrćati ih od lošeg ponašanja i naučiti ih da zamrže loše osobine, kao što su: laž, pronevera, zavist, mržnja, i druge.

- Podučavanje lijepim osobinama i vežbanje sa njima, kao što su: nazdravljanje onome ko kihne, zadržavanje zijevanja, korišćenje desne ruke tokom jela, ispravno obavljanje fiziološke potrebe, nazivanje selama i lijepo odgovaranje na selam, lijepo odgovaranje na telefonski poziv, lijepo dočekivanje gostiju.
- Da se trudi da koristi lijep govor a da se kloni ružnog govora.
- Da se trudi da ih podučí Časnom Kur'anu, a ovo je jedno od najbitnijih dela.
- Da ih čuva učeći im šerijatske zikrove, tako što će ih ona učiti njima ako su mali, a da ih podučí tim zikrovima ako su stariji, da im objasni vrijednosti zikrova i da ih podstiče da ih redovno uče.
- Da se klone nevaljelih stvari i da se klone svih uređaja koji im štete, kako bi sačuvali čistoću verovanja i lijepog odgoja.
- Da pronade dobre stvari koje će zameniti loše. Kao što su roditelji zaduženi da čuvaju svoju decu, tako su dužni da pronađu dozvoljene stvari koje će zameniti loše, svejedno da li se radi o igračkama ili o uređajima u kojima će spojiti korisno i zabavno.
- Da se savetuje sa njima u pitanjima koja se tiču kuće, kako bi djeca mogla da daju svoje ideje. Ovo je vrlo dobra stvar, jer utiče na usađivanje samopouzdanja kod djece, dokazuje im da i oni vrede, da se navikavaju na aktivno razmišljanje i planiranje i navodi ih da iskazuju svoja mišljenja.
- Navikavati ih da preuzimaju neke odgovornosti, kao što su potrošnja novca i samostalno upravljanje svojim novcem, tako što će im se dati određena svota novca svake nedelje ili svakog meseca, kako bi sami upravljali potrošnjom novca na sebe i na kućne potrebe.
- Navikavati ih na socijalno učešće, to jest, da se ne izoluju od društva, a na način da ih podstiče da budu korisni za svoju vjeru i za svoju braću muslimane.
- Sjedenje sa njima i izdvajanje vremena posebno za njih, kako bi razgovarala sa njima, razveselila ih, podučila ih stvarima koje su im potrebne, kako bi im pričala veoma poučne priče.
- Vođenje brige o njihovim emocijama, da im da do znanja da su bitni, da im pruži milost, nježnost i ostale lijepe emocije.

- Da ih sluša kada joj nešto pričaju i da im da do znanja da je njihov govor za nju jako bitan, a da ne okreće lice od njih dok joj se obraćaju.
- Da se pravi da nije vidjela, što ne znači da je nemarna, nešto što oni naprave u igri i zabavi. Ovo je jedan veoma lijep metod u odgoju djece, jer pametna osoba neće da se raspituje i daje do znanja onima o kojima se brine ili sa kojima saraduje, da im zna svako i malo i veliko djelo.
- Osnova u odgoju je blagost i nježnost, ali ponekad je potrebno koristiti i kaznu. Na kaznu ne prelazi osim u rijetkim situacijama i neće da kazni dijete ako je napravilo prvu grešku, niti će da ga kazni pred drugima.
- Davati im šansu da se poprave kada pogriješe, kako bi uzeli pouku iz te greške i naučili kako da je isprave.
- Odgoj metodom perspektive i navikavanje djece na to.

Pripremio:

Prof. Ferid Aljović